

Raadsvergadering	2 april 2019
Volgnummer	26-2019
Onderwerp	Inkoop- en Aanbestedingsbeleid Gemeente Maastricht
Programmanummer	1 Bestuur en dienstverlening
Registratienummer	2019-04617
Collegevergadering	12-02-2019
Portefeuillehouder	Wethouder Janssen
Organisatieonderdeel	BCC Concernzaken
Behandelend ambtenaar	CEFR Muijtjens Telefoonnummer: 043-356231 Cindy.Muijtjens@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 B_Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019 bijlage 3 B_Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2019 (wijzigingen) bijlage 4 Actieplan Duurzaam Maastricht

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Het huidige Inkoop- en Aanbestedingsbeleid dateert uit februari 2012. In de afgelopen jaren zijn er tal van wijzigingen doorgevoerd in Europese wet- en regelgeving. Ook nieuwe jurisprudentie, veranderende samenwerkingsverbanden en nieuwe ambities (Coalitie akkoord 2018-2021, Mission zero) maken dat het huidige Inkoop- en Aanbestedingsbeleid en onderliggende documenten en de algemene Inkoopvoorwaarden een herziening behoeven.

Naast de wettelijk verplichte aanpassingen is het format aangepast aan de VNG-standaard, de drempelbedragen voor enkelvoudige en meervoudig onderhandse procedures zijn verhoogd en gelijkgetrokken met landelijke richtlijnen en gunnen wij opdrachten op basis van Beste-Prijs-Kwaliteit-Verhouding om ook ruimte te creëren voor meerwaarde. Prijs is niet meer het belangrijkste beoordelingscriterium.

Bovenstaande maakt het beleid actueel en door het op hoofdlijnen te beschrijven is het toekomstbestendig. Voor het thema duurzaamheid is dit niet voldoende gebleken. Daarom zal er

naast het beleid een actieplan opgesteld worden. Dit plan is een dynamisch uitvoeringsdocument dat eenduidig laat zien dat we inkoop inzetten om de duurzame ambities te behalen.

Beslispunten

1. Besluiten het hernieuwde Inkoop- en Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht vast te stellen en te bepalen dat dit in werking treedt met ingang van de dag na bekendmaking
2. Kennis te nemen van het actieplan Duurzaam Maastricht.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Het huidige Inkoop- en Aanbestedingsbeleid dateert uit februari 2012. In de afgelopen jaren zijn er tal van wijzigingen doorgevoerd in Europese wet- en regelgeving. Ook nieuwe jurisprudentie, veranderende samenwerkingsverbanden en nieuwe ambities (Coalitie akkoord 2018-2021) maken dat het huidige Inkoop- en Aanbestedingsbeleid (verder te noemen Beleid) en de 'Algemene Inkoopvoorwaarden' een herziening behoeven.

Het totale Beleid bestaat uit een aantal samenhangende documenten. Gezamenlijk bepalen deze documenten onze handelingswijze bij het inkopen van leveringen, diensten en werken.

- A. De Europese richtlijnen voor aanbesteden zijn vertaald naar de Nederlandse 'Aanbestedingswet 2012 (herzien 2016)'. Voor opdrachten boven de gestelde drempelbedragen¹ geldt de gehele Aanbestedingswet. Onder de Europees vastgestelde drempelbedragen is alleen deel 1 van de wet van toepassing en heeft een aanbestedende dienst de mogelijkheid om binnen deze kaders eigen beleid te voeren. In de AMvB (Aanbestedingsbesluit) bij de Aanbestedingswet 2012 is de Gids proportionaliteit (Gids) als verplicht te volgen richtsnoer aangewezen. Afwijken van de Gids mag alleen met goed gemotiveerde reden.
- B. Jurisprudentie maakt dat de wettelijke kaders steeds duidelijker worden. Naast de doorvertaling in het beleid zijn ook de inkoopvoorwaarden bekeken en herzien op een aantal punten.
- C. Wettelijke kaders bepalen onze handelingswijze, maar ook ambities hebben een plek gekregen in het beleid. Op deze manier is het beleid een instrument om uitvoering te geven aan gemeentelijke beleid.

¹ Elke twee jaar worden de drempelbedragen herzien. Voor de periode 2018-2019 is het bedrag voor leveringen en diensten vastgesteld op 221.000 euro. Voor werken is dit bedrag vastgesteld op 5.548.000 euro. Dit betekent dat opdrachten met waarde groter dan het vastgestelde drempelbedrag volgens deel 2 van de Aanbestedingswet in de markt gezet moeten worden.

Binnen de kaders van beleidsvrijheid voor bedragen onder de Europese drempel is voor gemeente Maastricht de wijze van inkoop vertaald in het Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Ook hanteren wij de algemene inkoopvoorwaarden.

Tezamen met de mandaatregeling regelen deze documenten hoe wij handelen bij inkopen door, voor en namens gemeente Maastricht en op welke wijze wij afspraken vastleggen met derden.

2. Gewenste situatie.

Met de aanpassingen wordt er voldaan aan Europese richtlijnen voor aanbesteden, de Aanbestedingswet 2012 en de Gids Proportionaliteit. Naast wettelijke verplichtingen die opgenomen zijn in het herziende Beleid zijn er ook aanpassingen gedaan om het beleid te harmoniseren tbv de samenwerking binnen het Shared Service Center – Zuid-Limburg en de ambities op het gebied van duurzaam inkopen zijn verwerkt.

Aanpassingen op basis van de aangepaste Europese richtlijnen en de Aanbestedingswet 2012 (Aw)

In juli 2016 is de Aw herzien op basis van veranderingen in de Europese richtlijnen. Deze veranderingen maken dat de wet beter aansluit bij de jurisprudentie van de afgelopen jaren. De veranderingen die invloed hebben op het gemeentelijke beleid zijn:

- Er is een nieuwe vereenvoudigde procedure toegevoegd voor sociale en andere specifieke diensten. Denk bijvoorbeeld aan diensten op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening, administratiediensten voor onderwijs en enkele juridisch diensten. Voor de wetsherziening werden een gedeelte van deze diensten ondergebracht onder de procedure 2A-2B diensten. Deze procedure is komen te vervallen.
- De Eigen Verklaring is komen te vervallen en wordt vervangen door het Uniforme Europese Aanbestedingsdocument (UEA). Het UEA is een eigen verklaring over de financiële toestand, de bekwaamheden en de geschiktheid van ondernemingen voor een aanbestedingsprocedure. Inschrijvers hoeven dan niet het volledige bewijsmateriaal bij inschrijving te verstrekken. Hierdoor worden de administratieve lasten van de inschrijver verlicht.
- Het enige gunningscriterium in de nieuwe richtlijn is de beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV, voorheen EMVI (Economisch Meest Voordelige Inschrijving)). Naast de prijs worden er ook andere kwaliteitsaspecten meegewogen in de beoordeling van inschrijvingen. BPKV wordt ingezet om inschrijvers

te stimuleren om meer te bieden dan wat geëist wordt. BPKV kan nog altijd bepaald worden op basis van de laagste kosteneffectiviteit of de laagste prijs. Gunning op laagste prijs is dus nog steeds mogelijk, maar deze keuze moet nu extra gemotiveerd worden door de aanbestedende dienst.

- Binnen de Aanbestedingswet zijn er verschillende procedures beschreven. De meest bekende en gebruikte zijn de openbare en niet openbare procedure.

- **Aanpassing op basis van de veranderende omgeving**

De gemeentelijke omgeving is constant in beweging. Samenwerken is een speerpunt om de kwaliteit, kwantiteit en continuïteit van producten en bedrijfsvoering te borgen. Het volgen en begeleiding van een inkoopprocedure wordt uitgevoerd door het Shared Service Center – Zuid-Limburg (SSC-ZL). Gezamenlijk is afgesproken om beleid zo veel mogelijk te harmoniseren teneinde de samenwerking met Heerlen en Sittard-Geleen te vergroten.

- **Aanpassing van het gebruikte format.**

Het herziene beleid is beschreven en ingedeeld volgens de standaard van de VNG. Deze standaard wordt landelijk veel gebruikt en ook Heerlen en Sittard-Geleen gebruiken dit format voor hun beleid.

- **Aanpassen van de drempelbedrag voor enkelvoudige en meervoudig onderhandse procedures**

Op het moment dat er een inkoopbehoefte ontstaat en er een opdracht in de markt gezet wordt zal bepaald moeten worden welke procedure gevolgd moet worden. Om dit te bepalen moet er een kostenraming van de opdracht plaats vinden. In deze kostenraming, worden alle aspecten van het af te sluiten contract meegenomen. Denk hierbij aan vaste kosten, kosten voor extra's, kosten voor optie jaren en een post onvoorzien voor de looptijd van het contract.

Door het Europees Parlement worden er eens per twee jaar bedragen vastgesteld voor opdrachten met een waarde die volgens Europese aanbestedingsprocedures in de markt gezet moeten worden. Opdrachten met een lagere waarde dan de Europese drempel worden volgens de richtlijnen uit de Gids in de markt gezet.

De huidige drempelbedragen van gemeente Maastricht voor opdrachten onder de Europese drempel zijn niet conform Gids proportionaliteit. De enkelvoudige drempel voor leveringen en diensten is momenteel €25.000. Deze drempel wordt met het invoeren van het hernieuwde beleid gelijkgetrokken (€50.000) met de bedragen en landelijke richtlijnen uit de Gids.

Een tweede belangrijk punt is het harmoniseren van het beleid met Sittard-Geleen en Heerlen om de samenwerking op het gebied van inkoop (SSC-ZL) te optimaliseren. Sittard- Geleen en Heerlen hanteren de Gids en haar drempelbedragen al geruime tijd.

De meervoudig onderhandse drempel voor ‘werken’ wordt op basis van de bovenstaande argumenten ook verhoogd van €300.000 naar €1.500.000. De drempelbedragen zijn richtlijnen waarbij er boven de drempel een verplichting is voor het volgen van een Nationale procedure. Onder de drempel mag er altijd (mits proportioneel) een zwaardere procedure gevolgd worden. Boven de drempel is het volgen van een lichtere procedure alleen onder zeer strikte voorwaarden toegestaan (uitzonderingssituaties) en altijd na goedkeuring van de beleidsadviseur Inkoop en aanbesteden of de concerncontroller.

Aanpassingen t.b.v. de ondersteuning van duurzaamheid

In het huidige beleid is een paragraaf duurzaam inkopen opgenomen. Deze beschrijft, in lijn met landelijke voorbeelden, op hoofdlijnen hoe wij als gemeente duurzaam inkopen. Het beleid is niet de geschikte plek om uitgebreid in te gaan op alle verschillende aspecten van duurzaam inkopen en om invulling te geven aan de vele duurzame opgaven, zoals omschreven in het coalitie akkoord en vertaald naar onder andere de klimaatbegroting #missionzero, Sustainable Development Goals, social return en afspraken uit samenwerkingsverbanden.

Daarom komt er naast het beleid een gemeente breed dynamisch uitvoeringsdocument. Dit actieplan laat zien hoe inkoop een bijdrage zal leveren aan de duurzame ambities door middel van een praktische praktijkvertaling van het beleid. In dit plan laten we zien “*wat doen we al goed*”, “*Wat gaan we op de korte en lange termijn doen?*” en “*waar letten we voortdurend op*”. Dit actieplan is een visueel document onderverdeeld in speerpunten dat op een overzichtelijke manier snel inzicht geeft in de gesteld doelen.

Indicatoren.

Nvt

3. Argumenten.

Argument 1; Besluiten het hernieuwde Inkoop- en Aanbestedingsbeleid vaststellen,

1.1. Door het aanpassen van het format beleid wordt er voldaan aan het landelijke en veel gebruikte format van de VNG. Sittard-Geleen en Heerlen hanteren hetzelfde format en daarmee wordt de samenwerking op het gebied van inkoop geoptimaliseerd.

1.2. Door het aanpassen van de drempelbedragen is het beleid in lijn met de Gids proportionaliteit en handelt daarmee volgens landelijke richtlijnen en jurisprudentie.

Argument 2; Het actieplan Duurzaam Maastricht

2.1. Door het invoeren van een actieplan worden de beleidsdoelstelling geconcretiseerd, zichtbaar en stuurbaar

4. Alternatieven.

Nvt

5. Financiën.

De aanpassingen in het beleid hebben geen directe gevolgen voor de financiën. De positieve of negatieve financiële gevolgen zijn afhankelijk van de gemaakte keuzes per individuele aanbesteding.

6. Vervolg.

Januari 2020 wordt de geüpdatet versie van het actieplan met de raad gedeeld worden.

7. Participatie

Voor het opstellen van het beleid is afstemming geweest met de eigen organisatie als ook de gemeenten Sittard-Geleen en Heerlen.

Gemeente Heerlen heeft het beleid begin 2019 aangepast.

Gemeente Sittard-Geleen is momenteel met hetzelfde besluitvormingstraject bezig. De definitieve datum is nog niet bekend.

Beleid is een raadsaangelegenheid. Op 14 februari 2019 zal de raad geïnformeerd worden door middel van een informatie sessie, waarna op 19 maart 2019 er een raadsronde zal plaats vinden.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

R.E.C. Kleijnen

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake.

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 12 februari 2019, organisatieonderdeel BCC Concernzaken, no. 2019-04617;

BESLUIT:

1. Besluiten het hernieuwde Inkoop- en Aanbestedingsbeleid gemeente Maastricht vast te stellen,
2. Kennis te nemen van het actieplan Duurzaam Maastricht

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 2 april 2019.

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit